5
Vragenuur: Vragen Van Veen

Vragen van het lid Van Veen aan de minister van Financiën, bij afwezigheid van de minister van Economische Zaken, over **het bericht "Noord-Holland stopt financiering reactor"**.

☐

De heer **Van Veen** (VVD):
Voorzitter. In Petten, Noord-Holland, bevindt zich een belangrijke producent van medische isotopen. Het is een innovatief productiebedrijf, dat in samenwerking met de overheid werkt aan een nieuwe generatie isotopen. De isotopen zijn van groot belang voor het opsporen van kanker en tumoren. Bijna een derde van alle in de wereld gebruikte isotopen komt uit Petten, en meer dan 7 miljoen patiënten maken jaarlijks gebruik van materiaal dat geproduceerd is in Petten.

In 2009-2010, toen er door problemen in Canada een groot tekort aan isotopen was, werd maar weer eens duidelijk hoe belangrijk isotopen zijn bij de behandeling en het vinden van tumoren. Om ook op de lange termijn aan de behoefte aan isotopen te voldoen, is minister Kamp samen met de provincie Noord-Holland een programma gestart om de oude reactor te vervangen door een nieuwe state-of-the-artreactor. Kosten: een slordige 500 miljoen. De haalbaarheidsstudie zou gefinancierd worden door zowel het Rijk als de provincie. Uit berichten in de Volkskrant, die geheime stukken zouden citeren, blijkt dat de provincie Noord-Holland die steun dreigt in te trekken. Mijn vraag aan de minister is of de berichten in de krant kloppen dat Noord-Holland voornemens is de steun in te trekken. Is dit voornemen of de twijfel gedeeld met het ministerie van Economische Zaken? Wat is de motivatie van Noord-Holland om het geld niet langer ter beschikking te stellen?

☐

Minister **Dijsselbloem**:
Voorzitter. Ik reageer namens het kabinet en in het bijzonder namens de minister van Economische Zaken, die nu de belangen van ons land elders aan het dienen is. Wij hebben ook kennisgenomen van de berichten in de Volkskrant. Ik kan ze niet bevestigen. We hebben natuurlijk navraag gedaan bij de provincie Noord-Holland, maar die heeft het ook nog niet bevestigd. Wel heeft minister Kamp aanstaande vrijdag bestuurlijk overleg met de provincie Noord-Holland over deze zaak. We zitten hier samen met de provincie Noord-Holland in. We hebben al in 2012 samen aangegeven dat we in de voorfase van de ontwikkeling van een nieuwe reactor de voorfinanciering samsam willen oppakken. Dat is nog steeds onze intentie. Het enige wat ik kan zeggen, is dat we nog steeds met die intentie het bestuurlijk overleg van vrijdag ingaan. Mochten zich daar nieuwe ontwikkelingen voordoen, dan zullen we die uiteraard onmiddellijk aan de Kamer melden. Overigens heeft minister Kamp al aan de Kamer aangegeven dat de Kamer bij elke tussenstap — de financiering gebeurt immers in tussenstappen — zal worden geïnformeerd. Dat zullen we volgende week dus opnieuw kunnen doen. Op dit moment heb ik echter nog geen bevestiging van de vermeende berichten.

De heer **Van Veen** (VVD):
Ik zal me niet in een welles-nietesdiscussie met de minister begeven. Ik constateer echter dat naast de Volkskrant ook het Noordhollands Dagblad heeft geschreven over deze problematiek, zoals ik het toch wel zou willen noemen. Daarin gaat de gedeputeerde wel degelijk in op een situatie "die zou kunnen leiden tot". Hij spreekt zijn twijfels uit over de haalbaarheid van het project. Ik dank de minister voor het antwoord dat hij geeft, maar ik vind wel dat we het in de brede context moeten bekijken. Ik denk dat dat een aantal mensen ook gerust zou stellen. Ik denk aan mensen die ziek zijn of waren of aan artsen die werken aan kankeronderzoek. Kan de minister al iets meer vertellen over de uiteindelijke businesscase? Zijn er inmiddels al investeerders gevonden die naast de overheid willen meedoen in de productie van hoogwaardige medische isotopen?

Minister **Dijsselbloem**:
Ter geruststelling van de heer Van Veen kan ik zeggen dat onze intentie onveranderd is. Wij zien nog steeds het grote belang van de reactor in Petten en van de investeringen in de nieuwe reactor. Hij heeft echter gelijk dat het onze intentie is om met die voorfinanciering van de opstartfase zakelijke investeerders over de drempel te trekken. Die interesse is er, maar die wordt natuurlijk pas concreet als alle voorbereidingen, de ontwerpfase en de vergunningsfase een heel eind op streek zijn. Daarvoor is die voorfinanciering cruciaal. Daarom hebben wij de provincie Noord-Holland ook nodig. Dat is onze inzet. Zo gaan wij vrijdag het overleg in. Ik hoop daarover met een positief bericht bij de Kamer terug te komen.

De heer **Van Veen** (VVD):
Mijn partij wil graag blijven geloven in het Pallasproject. Er zijn natuurlijk wel afspraken gemaakt met de provincie Noord-Holland. Als de provincie Noord-Holland haar steun intrekt, trekt de rijksoverheid ook haar steun in. Voor mijn fractie weegt het belang van onderzoek en innovatie heel zwaar, net als de grote afhankelijkheid van deze stoffen om kanker te overwinnen. Bij mijn laatste bezoek aan Petten heb ik dat zelf ook mogen zien. Nogmaals, daar hoort een sluitende businesscase bij, zoals de minister zelf ook aangeeft. Kan de minister toezeggen dat hij op korte termijn hierover in gesprek gaat? Hij zal dat vrijdag doen, maar wil hij de Kamer dan direct informeren over de precieze stand van zaken?

Minister **Dijsselbloem**:
Dat zullen wij zo snel mogelijk na vrijdag doen.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Ik zou graag van deze minister de bevestiging willen dat de markt dit uiteindelijk moet oppakken, zoals minister Kamp ook in zijn brief geschreven heeft. Ik wil ook graag het bestuursakkoord dat gesloten is, naar de Kamer hebben. Het is niet op internet te vinden. Het zou heel fijn zijn als wij dat zouden ontvangen. Daar staat bijvoorbeeld in dat als de provincie besluit niet te financieren het Rijk dat ook niet doet. Ik heb gesproken met het radioprogramma Argos. Dat had de geheime notulen ingezien. Ik heb die dus niet zelf gezien, maar zij wel. Zij bevestigen dat de provincie Noord-Holland bij gebrek aan toekomstmogelijkheden voor

deze kerncentrale inderdaad overweegt haar eerste tranche niet te betalen.

Minister **Dijsselbloem**:
De eerste tranche is al betaald, ook door de provincie Noord-Holland. We staan voor het moment om te beslissen over de tweede tranche. Nogmaals, wij hebben aan de provincie gevraagd of er sprake is van een geheime notitie die wij zouden kunnen krijgen. Dat was niet het geval, althans wij konden die niet krijgen. Wij horen vrijdag in het bestuurlijk overleg — en dat vind ik prima — wat op dit moment de opvatting van de provincie Noord-Holland over de tweede tranche is. Daar zullen we de Kamer over informeren. Het is sterk onze intentie om samen met de provincie Noord-Holland op te trekken; ik kan dit alleen maar bevestigen. Als zij wegloopt, staat het Rijk niet onmiddellijk klaar om de rekening op te pakken. Wij hebben hier een gezamenlijke inzet en ik hoop dat wij die kunnen volhouden.

De **voorzitter**:
En de vraag over het geheime bestuursakkoord?

Minister **Dijsselbloem**:
Ik zal die doorgeven aan de minister van Economische Zaken. Ik kan dit niet zo à l'improviste beoordelen, maar wij komen daarop terug in de brief die wij volgende week aan de Kamer zullen sturen.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):
De productie van medische isotopen is van groot belang. Ik snap dan ook dat deze zaak geagendeerd staat voor het vragenuurtje. Mijn vraag heeft betrekking op de informatie die de Kamer van de minister zal ontvangen. Ik heb begrepen dat er geen onomkeerbare besluiten worden genomen voordat de Kamer is geïnformeerd. Wil de minister daarbij ook de huidige internationale ontwikkelingen betrekken? Ik heb uit berichten in de media begrepen dat er in internationaal verband ook wordt gewerkt aan de productie van medische isotopen. Er worden nieuwe installaties gebouwd in Canada en Frankrijk. Als wij een besluit nemen over de tweede tranche, zou het dan niet verstandig zijn om die internationale ontwikkelingen daarbij nadrukkelijk te betrekken, uiteraard naast de marktpartijen?

Minister **Dijsselbloem**:
Ook daarop zal ik terugkomen in de brief. De businesscase die een aantal jaren geleden is opgesteld, is recentelijk geactualiseerd. Daarin zijn dus ook de nieuwste internationale ontwikkelingen verwerkt. Het is precies zoals de heer Van Veen zei in zijn betoog: 60% van de Europese markt en 30% van de wereldmarkt voor deze medische isotopen worden bediend door Petten. Natuurlijk zijn er nieuwe ontwikkelingen en zijn er andere initiatieven, maar het vervangen van die capaciteit zal toch ergens moeten gebeuren. De redenering dat er nieuwe initiatieven zijn en dat het dus de vraag is of Petten nog wel nodig is, is mij te snel. 60% van de Europese markt van medische isotopen wordt op dit moment bediend door de reactor in Petten.

De heer **Smaling** (SP):
Ik sta heel dicht bij mevrouw Dik. Blijkbaar borrelen bij ons altijd dezelfde vragen op. Ik hoop dat de minister ook het feit onderkent dat de cyclotrontechnologie meer mainstream wordt. Wij praten veel in als-dantermen, omdat het overleg nog moet plaatsvinden. Als de minister van Economische Zaken met de provincie gaat praten, is het uitgangspunt dan inderdaad samsam, zoals de minister nu zegt? Als de provincie besluit om de stekker eruit te trekken, is de consequentie voor het Rijk dan dat de lening wordt opgeschort of is er een soort doorzettingsmacht van boven naar beneden waardoor de minister van Economische Zaken de provincie toch nog op andere gedachten kan brengen?

Minister **Dijsselbloem**:
Dat laatste sluit ik niet uit, maar niet op basis van doorzettingsmacht. Wij zullen dit niet aan de provincie opleggen. Ik hoop wel dat wij haar kunnen overtuigen. Nogmaals, ik weet helemaal niet of dit nodig is, dat zal vrijdag blijken. In de Volkskrant was sprake van een verhouding 40 provincie en 80 Rijk, maar die verhouding is 40:40. Zo zitten wij daarin. Om de voorbereidingsfase te financieren, is in totaal 80 nodig. Als die voorbereidingsfase is doorlopen, zullen zakelijke partijen naar onze overtuiging bereid zijn om de bouw, de aanleg en de exploitatie onder hun hoede te nemen. Anders zouden wij die voorfinanciering niet doen. Het is dus samsam.

Mevrouw **Agnes Mulder** (CDA):
Ik dank de minister voor zijn toezeggingen. Het CDA hoort graag of de minister in de toegezegde brief, waarin veel punten zullen worden aangestipt, ook kan ingaan op het belang van de nucleaire kennis in Nederland. Petten en straks Pallas spelen daar een belangrijke rol in, naast die belangrijke isotopen voor de mensen die kanker hebben dan wel krijgen. Wij moeten in Europa de goede middelen voor de gezondheidszorg voorhanden hebben.

Minister **Dijsselbloem**:
Ik ben het volledig eens met mevrouw Mulder. Ik geef haar echter in overweging dat wij dit niet nog eens opschrijven in de toegezegde brief. Het belang van dit thema is in alle eerdere brieven van minister Kamp en van de minister van VWS onderschreven. Dit is het belangrijkste argument om te streven naar een nieuwe reactor in Petten, precies dit belang. Dus wees ervan verzekerd dat dit onze drijfveer is. Het nog een keer opschrijven, zou niet meer zijn dan het copy-pasten van de vorige brief. Hier doen wij het voor. Overigens is het belang van de regionale werkgelegenheid ook echt fors voor de provincie Noord-Holland, want hiermee zijn duizenden arbeidsplaatsen in Noord-Holland gemoeid. Ik hoop dat dit de provincie Noord-Holland zal blijven motiveren, in aanvulling op het medische argument.

De **voorzitter**:
Dank voor uw antwoorden en uw komst naar de Kamer.